

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)

7 August st. v.

Joi

19 August st. n.

Va esi joi'a si duminec'a.

Redactiunea in

Közép-utca nr. 395.

Nr. 59.

ANUL XVI.

1880.

Pretiu pe unu anu 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de anu 2 fl. 70 cr.
Pentru Român'a 2 galbeni.

Amorțirea spiritului naționalu.

De câțiva ani încôce ori cine vede cu durere, că spiritul naționalu a lănceditu multu în România de din-côce de Carpati. Entusiasmul din anii șese-deci a dis-parutu cu totul, curagiul opiniunii și al faptelor s'a pi-tulatu, și zelul de atunce a devenitu așa dîcendu o poveste.

Nu înțelegemu politic'a, de ôra-ce acest'a nu ne privesce, ci spiritul publicu care se manifesteaza pe fe-lurite terenuri și pentru care politic'a e numai unu mij-locu spre a-si realisa unele scopuri; înțelegemu acel timbru care formeza not'a principala în definierea ca-racterului unei națiuni.

Deca ne esaminămu adi națiunea sub raportul con-sciinței naționale, trebuie să constatămu cu adâncă pa-rere de reu, că rezultatul este cât se pôte de tristu. O ne-pasare generala ne 'ntimpina pretotindene, și din în-tunericul amorțirii numai ici colo licuresce nițica îna-intare.

Nu zugravimu cu colori negre, ci fidel. Seu este ôre cineva pe care să-l pôte multiamî starea noastră de adi? Nu este ôre invederatu, că nu înaintămu de fel, că stămu locului, că perdemu din cele câștigate pân'acuma, că decademu?

Repetămu, n'avemu să vorbimu de politica, vom accentua numai vietî'a sociala, mersul culturalu, înve-țiamântul, condițiunile noastre literarie și starea mate-riala. E bine, care din aceste ni arêta vr'o simptomă îmbucurătoare?

Vietî'a sociala? Dar noi nici nu avemu acest'a. Pu-ținele orașe, unde inteligințî'a româna se afla concen-trata în numeru mai mare, ni oferu o proba trista în privințî'a asta. Las' că disarmonî'a, ce mai pretotindene s'a încuibatu între familiile române, împedeca multu des-voltarea unei adeverate vietii sociale, dar apoi nici pu-ținele familie române cari traiescu bine la olalta, nu desvôlta nici o activitate naționala, ele nu prê sprigi-nescu ideile române, damele nu formeza reuniuni, con-verseza mai multu în limbi straine, literatur'a româna o vedi represiniata numai ici-colo abiâ prin câte o carte netaiata seu prin vr'unu dîuaru nedesfacutu...

Astfel apoi mersul nostru culturalu nu pôte să fia satisfacatoru. Lipsindu spriginul societății, să nu ne mi-răm, că învețiamântul nostru nu progreseaza, că școlile noastre au ajunsu înca numai la unu numeru atât de micu, că învețiatorii și profesorii sînt atât de reu pla-titi, și că de odata cu starea culturala nici cea materiala nu înainteaza, și că poporul saracesce în cele mai multe părți!

Făra lucrare și ostenela, fără zelu și sacrificiu nu se pôte realisa nimica.

De voimu dar să ne afirmămu ca națiune, trebuie să ne deșeptămu din indolintî'a care ne-a copleșitu; trebuie să lucrămu și să sacrificămu! Fia-care pe tere-nul seu, și toti pentr'unu scopu sublimu!

Ori cât de negru este tabloul ce ni înfașiseza ac-tualitatea, să nu desperămu, nu s'a perdutu înca totul, ci numai timpul; puterea de vietî'a, bratele lucrătore ni-au remasu; deci să ne punemu ierasi la lucru și să continuămu de unde amu lasatu înainte de câțiva ani, și unu progresu surișetoru ni va fi resplat'a.

Trebuie să încete amorțirea spiritului naționalu, căci numai astfel ni vom puté crea unu viitoru mai fru-mosu!

I. V.

Misteriul Noptii.

— Romanu, de *Claire de Chandeneux*. —

(Urmare.)

Tu ai învețiatu multu, vei scôte la lumina adevurul. Esti advocatu... me vei aপর. Așu fi muritu de în-tristare, deca n'ar fi mic'a Juliette; și deca n'ășu crede în Dumneșeu, carele ierta tôte aceste, de multu așu fi nebunitu de grôza. Dar eu credu în bunul Dumneșeu! Vino iute... vino cât mai curend, ca să îmbucuri pe a ta Ismerie'.

Dupa ce dn'a Morin scrisse acêsta simpla și sincera epistola, se simțea cu totul liniscita. Ea s'a concređutu provedinției dumneșeesci și privi cu resignațiune în viitoru.

Într'un'a din seri când Pascal de Guerras se ren-torse la cvartirul seu din Paris, portarul i predete o epistola.

Eră binișoru întunericu, și pe treptele înguste, cari conduceau la modest'a lui locuintia, îndesertu nisuiă să pôte descifra scrisôrea.

Obositu se urcă densus în al patrale etagiū; credea, că ține în mâna vr'o importanta împuternicire advoca-țiala. Se simțea destul de capabilu, spre a puté cores-punde, dar pân'acuma înca nu i se prê oferîa ocasiunea.

El n'a avutu înca nici procesu politicu, ma nici unul criminalu mai mare; i se încredințau numai niște processe ordinare, despre cari dîuariile numai atunce luau notitîa, când nu aveau vr'unu obiectu mai intere-santu.

Eră unu traîu onorificu și liniscitu acesta, în care poti să traiesci, care înse nu-ti procura nume.

Ajunsu sus în micul seu cvartiru, care eră atât de regulatu ca și simplu, aprinse luminarea și deschise cu viu interesu epistol'a Ismerie-ei.

Dupa ce o ceti, în momentul primu creșu, că Ismérie a nebnuitu. Și ce femeia serioasă și cu minte eră ea!

Ismérie acusată, ce nebnuită!

Ceti de nou epistolă, dar aceea sună atât de decis, încât în privința cuprinsului ei, nu mai încapea nici o îndoială. Învederatu, că Ismérie e acusată de furtu și de ucidere, și dăns'a cere ajutorul lui.

Tinerul avocatul, fia dăsu spre onorea lui, nu se bucură într'atâta, că acum a primitu întâia-ora o cauza atât de capitală, ci mai multu se ntristă adânc și sincer, deca cugetă la Ismérie.

Legaturile simpatiei și ale aplicării, cari de douăzeci și cinci de ani îl legau de Ismérie, cu acea putere neexplicabilă, care e însușirea îndatinării pruncesei, prin departare slabă nișel, dar încă totu existau.

Dupa ce ceti epistolă udată de lacrimă a Ismérie-ei, aceste simțăminte se aretara mai vii decât ori când.

— Serman'a Ismérie!... Nu-mi potu întipui, ce întemplantare... ce greșela a țerit'o în situațiunea acest'a, — așa medită el, când se aședă la mēs'a lui de scrisu; — înse ori ce s'a întemplantu, nu o voiu parasă.

Tinerul avocatul intelni pe scurt'a lui cariera atâta pecatu, atâta amagire și atâta cadere morala, încât nu prē credea în nevinovați'a deplina a acusatului, nici chiar sē-i fi fost frate-seu acela.

Acēst'a eră o urmare naturală a activității sale advocatiale; esperințele sale i dictara acēsta convingere, dar ast'a nu eră de fel spre pagub'a bunetății naturale a animei sale.

El voi sē mângăie cât se pōte de iute pe Ismérie, apucă iute condeiul în mână, și scrisse următoarele câteva cuvinte:

„Conteza pe serviciile mele, scumpa Ismérie! Mâne voiu plecā și în scurtu timpu voiu fi la tine. Pascal“.

Guerras se ocupă totă ser'a de caus'a Ismérie-ei, și medită îndelungat, fără sē cumosca amenuntele aceleia.

Căci eră vorb'a de amic'a lui, mai de sor'a lui, și tinerul, carele așa dicēndu n'a avutu viați'a familiară, conservă și în departare suvenirea acelor momente placute, pe cari le petrecu cu Ismérie.

Ca orfanu, remase timpu îndelungatu la nutricea lui și petrecu timpul jucându-se cu fiic'a aceleia, cu Ismérie. La unchiul seu, fabricantul de sticlă, el gasi o primive fōrte rece; ier fratele acestuia, Jean Forster care ședea în Lausanne, decând s'a casatoritu cu o americană, chiar așa nu se interesă de el, ca de ceialalti membrii ai familiei sale.

Laurent nici odata nu aretă fața de Pascal vr'o amicia mai intimă; căci eră consăngeanul saracu, a cărui pecatu — precum se vedea — eră saraci'a; ier ca avocatul nu și-a prē eluptatu unu nume, ca famili'a lui sē se fi pututu fali de el.

Sabine?... Oh! deca Sabine și-ar fi întinsu mân'a spre el, ca o femeia iubitoare și compatimitore, el nu și-ar fi simțitu nici saraci'a, nici starea parasită, nici amaracțiunile vietii.

Acēsta i-ar fi causatu bucuria, i-ar fi datu mai multa putere pentru luptă, mai multu curagiū pentru realizarea scopurilor sale.

Dar Sabine eră pentru dēnsul ca rad'ă de sōre care stralucesce, pe care o vede, simte, pe care înse nu o pōte numi a sa.

El eră dela natura superbu. Îndata-ce își eluptă nișica neaternare, și-a propusu, că nu va cere dela nimeni, că va luptă ēnsusi cu pedecile și cu greutățile traiului.

Pân'acuma dēnsul corespușe deplin acestei hotăriri, cu tōte că viet'ă și neaternarea i produsera mai multe amagiri, și lupt'a eră însoțita cu suferinție nu mici.

(Va urmă.)

Adunarea Asociațiunii transilvane.

— La Turda în 7. 8. 9 august. —

Ședint'a II,

ținuta la 8 august, fu și mai interesantă, decât cea precedentă, căci — conform programei — în acēst'a se desbatu raporturile comisiunilor alese.

Dintre decisiunile luate, voiu însemnă următoarele: S'a decisu ca în anul viitoru negreșit sē se țina o expozițiune națională agronomică și industrială de manufacturē în Sibiu, precum s'a mai propusu și în anii trecuti.

Urmarea firescă a acestei decisiuni fu, că și adunarea din anul viitoru a trebuit sē se defiga la Sibiu. Astfel acestu orașu și onorab. noastră inteliginția de acolo va avē a trei'a ora ocașiunea d'a salută în mijlocul seu adunarea generală a Asociațiunii transilvane.

Sperămu, că acea adunare va face ierasi o epocă în istori'a Asociațiunii, precum a facutu cea dela Brașovu în 1862, cea mai frumoasă de signu între tōte, căci inteliginți'a română atunce a fost mai bine represintată din tōte părțile, până și din Români'a. Sperămu asemenea, că damele române vor îngriji de cu bunu timpu ca sē fia represintate cu demnitate la acea expozițiune, unde de signu și țerancele nōstre vor ocupă unu locu de onore.

Arangiarea expozițiunii, firesce, s'a concređutu comitetului centralu, care apoi va luă de timpuriu mesurile cuviințioșe. Terminul pentru deschiderea acestei expozițiuni și pentru adunarea generală s'a fiesatu pe 15/27 august, tocmai pe St'a Maria mare, adeca cevasi mai târziu decât cum se ținea în anii din urma. S'a mai decisu, ca pentru suportarea spesolor acestei expozițiuni comitetul sē pōta întrebuintia 700 ll.; deci cu atâta s'a votatu mai pușin sub titlul de stipendii și ajutoare, cari se dau în totu anul tinerimei.

Manifestându-se nemulțămire cu modul de publicare a „Analelor“, s'a decisu, ca comitetul sē publice o fōia, organu al Asociațiunii, care sē iesa de două ori pe luna, sē se tramita gratuit la toti membrii fondatori, pe viet'ă și actuali cari platescu regulat, ier altora sē se dea cu unu prețu moderatu.

În fine s'a decisu ca monumentul lui Andreiu Mureșanu sē se redice până în augustu anul viitoru, și înăurarea sē se faca cu ocașiunea ținerii adunării în Brașovu.

Balul

splendidu, căci în ser'a precedentă a fost numai „petrecere cu joc“, încheiă festivitățile din diu'a acēst'a. Acesta, ca tōte balurile Asociațiunii, reeși escelentu. O admirabilă cununa de dame frumoșe din locu și din giuru formă decōrea acestei petreceri romănesci.

Pecatu numai, că deminēl'a sōsi, și astfel și balul acesta, cea mai dulce amintire a jūninci adunate aice, se încheiă.

Ședint'a III,

la 9 august, abiă mai atrase vr'o 40 de ēnsi, cu tōte că în ast'a avea sē se faca regularea bugetului și alegerea comitetului. E bine, atâția căli eramu, afara de 11 ēnsi cari votara cu bilete albe, realeseramu — cu mica excepțiune — comitetul de pân'acuma.

Deci comitetul se compuse astfel. Biroul: președinte T. Cipariu, vice-președinte Bologa, secretari Baritū și Hodosiu, cassaru Stejaru, controloru E. Brote, bibliotecaru Petru Petrescu; membrii în comitetu: Dunca, br. Ursu, Macellariu, I. V. Russu, I. Popescu, I. Siulutu, dr. Pușcariu, P. Cosma, G. Baritū, Boiu, Harșanu, V. Romanu; suplenți: dr. Bărcianu, Stejaru, dr. Racuțu, E. Brote, dr. Hodosiu, Comsia.

Fondul Asociațiunii s'a sporitu cu 1250 ll.

Concertu și balu la Beiușu.

— La 8 august. —

Stimate dle redactoru! Târziu, căci după datina românească am așteptatu să ve scria altii, ieta ve raportezu cel pușin acuma despre cele petrecute la noi tocmai cu o septemăna mai înainte.

Ce s'a petrecutu? Veti sci și dvostre, căci ati publicatu program'a unui concertu declamatoricu musicalu, însoțitu de dantiu, ce avea să se țina aici la 8 august. Acesta fu evenimentul celu mare. În adevăr evenimentu, căci în viaț'a monotona ce ducemu de câțva ani, ori ce convenire sociala se pôte numi la noi unu evenimentu.

Concertul și balul acesta se ținu la timpul ficsatu. Durere inse, că timpul eră foarte nefavorabilu, ploaia — și publicul sub ceriul liberu privia de sub ploare represintatiunea. Cu toate aceste s'a adunatu unu numeru mare de ascultatori, ceea ce probéza, că zelul publicului din Beiușu nici acuma nu s'a stinsu, și că trebuie numai ca cineva să-i ofere asemenea ocațiuni.

Serata începă cu represintatiunea piesei: „Scar'a mătiei“, a cărei cântece solo și în choru facura efectu; deosebi dșorele Albertina și Vilemina Balașu își jucara rolurile cu multu talentu. În comedi'a „Dela satu“, dșor'a Adela Dudulescu în pitorescul seu costumu naționalu a frapatu pe toti, și a fost multu aplaudata dimpreună cu dșor'a Albertina Balașu și cu dl T. Bulcu, asemenea în costumu naționalu; dl Dem. Marga, a probatu că cunoșce bine poporul din Banatu, totu așa și Ana țigan'a vrajitoare. Pies'a se încheiă cu dantiu în cercu, însoțitu de fluier și hora naționala.

Urmă concertul, care începă cu „Cântecul ginteii latine“, cântatu în choru sub conducerea dlui profesor A. P. Balașu, de cătra dnii Alesandru Gera actuaru diecesanu, Alesandru Grama, Andreiu Papfalvai, Nicolae Hosa, Georgiu Morariu, Corneliu Gitta teologi, G. D. Selegianu, Dem. Marga, T. Bulcu, Augustin Antal studinti. Ari'a dlui Golembiovski facă efectu, și chorul bine compus trebuī s'o repetéscă.

Dl Justin Popu declamă pointându bine poesi'a „Împeratul și archimandritul“; apoi chorul seceră aplause cu pies'a „Etlap“, și dl Al. Grama fu viu aplaudatu la declamarea poesiiei magiare „Az utolsó lövés“. Nu este necesariu să constatū, că „Balcescu murindu“, cântatu solo de dl Andreiu Papfalvai cu viersul seu sonorū a fost acoperitu de aplause. Poesi'a „Cum stămn“, declamata de dl N. Budo a produsu ilaritate; „Mazur“ fu cântatu precisu, și, la cerere, repetitu; „Peneșu Curcanul“ decl. de dl T. Bulcu cu multu talentu a fost primitu cu caldura, — și în fine „Hor'a Severinului“ a formatu culmea entusiasmului.

După concertu, în a cărui arangiere meritul primu compete dlor A. P. Balașu și Andreiu Papfalvai, urmă balul, care se începă cu „Ardelén'a“, și vesel'i'a deveni generala.

Dintre damele cari luara parte, cunoscuī inse numai o parte. Ieta o cununa din ele! Dômele: Ermina Ignatu, R. Papp, E. Cretiu, G. Popu, S. Clontea, A. Horvath, E. Buteanu, Maria Frențiu (Remetea), A. Papp, V. Grama, M. Waltner (Nyiregyháza), R. Sipoșu (Petran), Ecat. Vaida (Husaseu), L. Vass, E. Eder, M. Curtescu, M. Breancu, R. Steiner și N. Buder; domnișorele: Valeria Bocșanu (Curticiu), Florica Palladi (Fenișu), Albertina și Vilemina Balașu, Adela Dudulescu, Rosalia Nagy (Budapest), Antifi'a Papp, Etelca Erdeli, Ec. Ardeleanu, A. Papp (Buntesdi), surorile Ditiu (Oradea-mare), R. Nemet, L. Cretiu, I. Steiner, surorile Curtescu, Elvira Botiocu, L. Popescu (Șoncuișu), F. Lesanu, surorile Mihali.

În pausa tinerii G. Morariu, G. Cosma, C. Gitta, Em. Marianu și T. Bulcu, jocara în costumu naționalu,

și multu aplaudati, „Calușerul“ și „Batut'a“, sub conducerea vetavului G. Morariu.

Petrecerea dură pâna deminēt'i'a la 6 ore.

C e e n o u ?

Domnul și Dômn'a României în Viena, la 12 l. c., după ce au acordatu diferite audiențe, au întorsu visit'a, la Baden, archiducelui Rainer și soției sale, unde au și prânțitu. În aceeași zi au visitatu espositiunea industrială, unde au statu două ore și au cumperatu mai multe obiecte. Apoi au primitu visit'a principelui de Reuss ambasadorul Germaniei, și pe acele ale ambasadorilor Engliterei, Turciei și a Nunciului Apostolicu. La 13 deminēt'i'a au pornitu la Ischl cu trenul specialu, pusu la dispozițiune de cătra Maj. Sa regele. Din caus'a ploii torențiale, comunicațiunea pe calea ferata fiindu anevioișă, Domnul și Dômn'a au trebuitu să ia lini'a dela Anstetten și a sositu la Ischl, cu mare întârziare, numai ser'a la 7 ore și jumetate. Au fost primiti la gara în modul celu mai caldurosu de cătra imperatul, care i-a condusu pâna la otelul Bauer.

La Ischl, în 14 l. c., Maj. Sa facă deminēt'i'a la 10 ore visita parechei princiare române în otelul Bauer, și petrecă acolo o ora. La 12 ore Domnul și Dômn'a rentôrsera monarcului visit'a. Regin'a așteptă pe înaltii ôspeti și i salută afectuos. La o ora principele Carol și Dômn'a se rentôrsera la otelu. Pe când regele petrecea la parechi'a princiară, principele Milan în civilu asemenea le facă visita. Ser'a la șese ore se dete unu prânțiu de gala în vill'a împeratésca. Apoi urmă represintatiunea de gala în teatru, regele seșu de-a stâng'a principessei Elisabeta, cu care conversă afabil. În diu'a următoare Domnul și Dômn'a plecara la München.

Sciri personale. Dl Teodor Kováry, canonicu gr. c. în Oradea-mare, a sositu acasa din caletori'a sa ce a facutu prin Bavari'a și prin Itali'a de miédiadi. — **Maresialul Moltke** din Viena s'a dusu la Ischl, unde petrece și acuma. — **Teodor Pauler**, ministrul de justiția, a plecatu cu concediu pe mai multe septemăni. — **Carol Vdrady**, directorul școlei normale din Clușu, a fost numitu inspectoru școlaru al comitatului Clușu.

Hymen. Dl George Silvasianu, teologu absolventu de Oradea-mare, la 12 l. c. și-a încredințiatu de soția pe domnișor'a Anna Popu, fiic'a parintelui protopopu de Vașad Paul Popu.

Căi ferate vicinale în Biharia. Sâmbet'a trecuta s'a ținutu aici în sal'a cea mare a comitatului, sub președinti'a vice-comitelui o adunare numeroșă, în care s'a desbatutu cestiunea d'a se înființă mai multe căi ferate vicinale pe teritoriul comitatului Biharia. Aceste căi ferate s'aru cladí de cătra unu consorțiu englesu, care cere ca comitatul să-i faca lucrurile de pământu și să-i garanteze $\frac{3}{5}$ părți din capitalu, ceea ar face câte 150,000 fl. pe mila. De ocamdata se propunu trei linii, dela Margitta la Szeghalom, dela Oradea-mare la Margitta, și dela Oradea-mare la Beiușu. S'au ales trei comisiuni, cari să studieze caus'a și să se puna în înțelegere cu consorțiu englesu. În comisiunea Beiușana, s'a alesu sub presiul dlui Ales. Lipovniczky, dnii Iosif Romanu, Benedek, Paul Popu, Gerard Vêghseő, Dringou și Közepesy. Acesta linia, precum aflămu, ar începe la Cefa, și trecându pe la Tinca și B. Ujlacu, ar ajunge la Beiușu, totu pe malul Crișului negru.

Pentru Asociațiunea transilvana. Cetimu în „Românul“: Dl Stefan A. Tacor, ingineru, fostul președinte al disolvatei societăți a studenților români din Zürich, anume „Junimea“, ne-a mai înmănatatu 200 lei, restul fondului acestei societăți destinatu pentru Asociațiunea Transilvana și care, cu cei 400 lei pe care i-amu tramisu deja comitetului acelei Asociațiuni, for-

măza întregul capitalu de 600 lei remasu la disolvarea societății. I vom tramite și pe acestia la destinațiune.

Instituțiunea voluntariei de unu anu are să treacă prin mare schimbare. Planul acesta s'a ventilatu înca pe timpul când br. Eötvös a fost ministrul instrucțiunii publice, căci sistemul actualu împedeca tinerimea în studiul ei, o silesea a ședé în casarma și i rapesece unu anu. Idei'a care se desbata acuma în ministeriul instrucțiunii publice, este ca fia-care tineru, care intra din școl'a elementara în un'a mijlocia (școl'a reala, gimnasiu, școl'a civila, academia comerciala,) dela etatea 15 până la 18, în cadr'a planului de invetiamentu, să ia parte afara pe câmpu sub conducerea oficierilor la exercițiile militare. Astfel tinerimea, dupa terminarea cursului din școl'ele de mijlocu, s'ar conchiamă numai la exercițiile de tòmna. Acestu planu nu se va realisá numai decát, înse se desbata cu serioșitate.

Pausz totusi e prinsu. S'a scrisu în diuare, că individul prinsu la București, nu este Pausz și prin urmare s'a pusu pe picioru liberu. Dar scirea acest'a n'a fost esacta, căci Pausz în adeveru a fost prinsu la 21 l. tr. în București, și nici nu s'a eliberatu, ci se afla și acuma în penitenciarul dela Vacaresci. Guvernul ungurescu aflându acest'a, a cerutu estradarea lui Pausz, spre a-l aduce la judecatori'a competentă.

Afacerea Seemann se va terminá acusi. Se dice, că ministeriul de resboiu va achitá pe Seemann, pe temeiul actelor subșternute, căci acea declarațiune ofensatóre numai din greșéla s'a pututu aplicá la stégu, ceea ce Seemann afirma și pe cuvântul seu de onóre, așa dara pedeps'a nu are locu. Din contra se va începe investigațiune în contra unui suboficieru, prin a cărui indiscrețiune acea declarațiune a ajunsu în publicitate în astfel de forma tendențioșă.

Sciri din Români'a. *Domnitorul*, înainte de a plecá în strainetate a publicatu unu decretu, subsemnatu de toti ministrii, prin care se anuncia țerei, că în absint'i'a Domnitorului afacerile statului se vor gerá de consiliul de ministrii și li se va da cursu sub rezerv'a sancțiunii ulterioare. — *Di Dimitrie Giani* s'a numitu ministru de justiția în locul dlui Stolojanu, dimissionatu. — *Di Stolojanu*, fostu ministru de justiția, a plecatu cu soci'a sa la băile dela Ems. — *Di dr. I. Felix*, medicu-șefu al orașului București, este insarcinatu ca delegatu din partea guvernului român u la congresul internaționalu de higiena, care se va ținé la Turin în septembrie. — *Di Labosse* a fost numitu consulu al României la Pire. — *Di I. Al. Sturdza* s'a numitu directoru la Banc'a Națională, în locul dlui I. Antoniu.

Sciri din Dobrogea. *Cate o bateria* din tóte regimentele de artileria se aștepta în Dobrogea; o bateria din regimentul de artileria din Iasi a și plecatu acolo. — *Di V. A. Urechia* a sositu în septemân'a trecuta la Constantia. — *Di dr. A. P. Alessi*, ocupându-se cu Flor'a Dobrogei, a descoperitu unele plante în apropiare de malul mării cari nu se gasescu în Transilvani'a; dsa va face unu studiu asupra Florei Dobrogeane.

Sciri scurte. *La Budapesta* guvernul grecu a cumperatu 1400 cai, dintre cari va trebui să se tramita la fia-care 14 dîle câte 280; primul transportu a plecatu deja. — *Camer'a comerciala si industrială din Brasiovu* s'a disolvatu de cătra ministrul de comerciu br. Kemény, de óra-ce numit'a camera a refusat se deie unu ajutoru anualu de 200 fl. școl'ei industriale din orașul secuiescu Sepsi-Sz.-György. — *Culegatorii de litere* din tipografiile din Oradea-mare ținura la 15 l. c. adunare în care decisera să înființeze o reuniune pentru ajutorarea lor; se esmise o comisiune pentru compunerea statutelor; președinte interimalu se alese Ludovic Salzmán, carele de 11 ani e primu-culegatoru al „Familiei”. — *Regimentul Alexis nr. 39* dumineca a sositu

din Dobrițin la Orade; aice, dimpreuna cu regimentele Henric și Iosif, se vor face exerciții, și la 26 l. c. vor porni spre Lugoșu, unde se vor ținé manevre mari. — *Dn'a Gallmayer*, cunoscut'a subreta, s'a angagiatu la „Theater an der Wien”; va capetá câte 250 fl. pe o sêra, directorul i-a assigurat o suta de seri, adeca 25,000 fl. — *Principessa Elisabeta* s'a dusu prin Paris la Madrid, ca să fia de față când fiica sa, regin'a Spaniei, va nasce. — *Delegatiunile* dietelor austro-ungare se vor întruni în lun'a lui septembrie la Budapesta. — *La Sasca*, fostul cercu al dlui Babeșiu, s'a alesu deputatu consiliariul ministerialu Palik-Ucsevnyi. — *Pentru „Sprudel”* din Carlsbad o societate din Londra numita Apollinaris-Compeonie a oferitu pentru cei dece ani d'ântâiu o chiria de unu milion fl., pentru cei dece ani urmatori unu milionu și 200 de mii fl. — *Renumit'a bereria Dreher* din Steinbruch va trece în posesiunea unei societăți de acționari, ier Dreher se va retrage. — *La Turkevi* în septemân'a trecuta s'a înmormântatu Moisa Schlesinger, carele a fost de 110 ani. — *Biró Miklós*, adjunctu de prefectu în cercul Alvintfu, s'a impușcatu la Vingard. — *La iubileul regelui* orașul Neoplanta va tramite la regele o deputațiune, sub conducerea lui Mihaiu Polit. — *Calea ferată somesiana*, dela Apahida cătra Deșu, se cladesce iute, lucrările de pamentu au să fia gata în lun'a lui octombrie. — *Tragerea loteriei în 14 august*: Viena 87, 67, 89, 69, 86; Gratiu 62, 20, 25, 29, 70; Timișóra 43, 74, 4, 73, 85.

Cronic'a lunei.

Lucrurile din Afganistan iau o schimbare fôrte serioșă. Generalul Phayre n'a pututu să înainteze la vreme spre Kandahar, spre a ajunge acolo mai înainte de Eyub chan. Acesta a sositu în giurul orașului și se pregatesce a-l investí. Nu se scie înca deca el dispune de mijloce pentru o impresurare sistematică a acestui orașu bine întaritu și în de ajunsu aprovisionatu pentru trei septemâni și mai bine, adeca până pe la dece septembrie. Generalul Roberts a plecatu din Kabul și se duce să deblocheze Kandaharul. El nu va puté ajunge aci mai înainte de 2 septembrie. Cea mai mare fêrbere domnesce în țera; din ce în ce se unescu mai multe triburi cu Eyub chan, pe când pozițiunea emirului asediatu de englesi devine din ce în ce mai nesigura. Tari'a sa consta în ajutórele banesci ale englesilor și se dice că emirul ar fi primitu chiar dîlele aceste înca veri o 900,000 franci.

Sciri straine. *Principele Gorciacoff* dimpreuna cu fiul seu petrece la băile dela Wilbad, unde suprinde pe toti cu sănătatea sa escelenta, par că nu el ar fi fost bolnavul din iern'a trecuta. — *Recoltele în Russi'a* sânt fôrte slabe, căci insectele și mai ales așa numit'a „anisoplia” a sticatu multu tóta regiunea centrală, pe de alta parte și locustele causera mari stricaciuni. — *Guvernul rusu* a facutu o noua comanda de o suta de tunuri de câmpu la usin'a Krupp în Essen. — *Congresul postalul internationalu* anul acesta se va ținé în Paris la 1 octombrie; între celelalte, se va desbata destiunea relativa la schimbul scrisorilor cu declarațiune de valori și la mandatele de posta. — *Nordenskjöld* va publicá descrierea espedițiunii sale din urma, oper'a lui se va traduce și în limb'a germăna. — *Istmul dela Panama* dóra totusi se va realisá, căci în interesul acesta se va ținé la Paris o subscriere internațională. — *Un'a din societele sultanului* a fugitu din harem și a cerutu patronagiul ambasadorului englesu, dar acesta a estradat'o, fiindu assigurat, că femeia nu va fi pedepsita; cu tóte aceste dên's'a fu sugrumata.

Proprietaru, redactoru respundiatoru și editoru :

IO SIF VULCANU.